

N°. 5.

Pirmdeenä 3. (15.) Februar

1869.

Mahjas weesi us scho 1869tu gaddu wehl ir taggad warr apstellet un apstelletaji dabbuhs tohs libds fchim jau isdohtus pirmohs nummerus libds. Makfa par gaddus te Nihdsineekeem 1 rubl., ar peelikkumu 1 rubl. 75 kap. — Teem. kam pahre posti japeesuhtra, par 1 eksemplari 1 rubl. 25 kap., ar peel. kohpa. 2 rubl. Bet kad wifsmajak 3 eksemplares kohpa wecna kuwertä japeesuhtra, kad katra Mahjas weesfa eksemplare tif 1 rubl. makfa un ar peelikkumu kohpa 1 rubl. 75 k.

A h d i t a j s.

Cefschemmes sinas. No Nihgas: darba-mahja te eefwehtita. No Pehterburgas: jaunus nandas-scheines, — leelata winneste. No Romanas: augstais Keisers peesuhtrijis nandu truktumu zeesdameem par labbu. **Arseawes sinas.** No Englandes: pahre rumpseem Englandes Londonijas. No Franzijas: pahre dumpy Alchibres waltie un — pahre valihu beedribu ar Italiju un Austriju. No Itolijas: pahre wests wahfich. No Spanijas: tur wehl wifs ir nemeera. No Greeku semmes: keh-ninsch konferenzes pabohmu peenehmis, wezzi ministri astahjushees, — jauit ezelit.

Jittas jaunus sinas. No Nihgas: serna griib beigtees, daugawas leddus talsahs iset; — lohpu giesstahweschanas beedriba turrejute jawu gadda-sanahfichanu. No Sallas muifchad: pahre stihfichanu daugawä. No Kehwales: deebelidamu behrnu glahfichanas mahja eetaifita. No Londones: wehtras leelu pohstu darrtjuschas pee tuggeem. **Jannatahs sinas.**

Dehta serwa. Ka Nihneschaj ugguni minneht Deewam talpo. Pa-teehis nottkums Wifsemme. Smeellu stahstrijid. Par sinu. Wifsemmes gubernijas awifis lassam schabdu studdinaschamu.

Peelikfumu: Bahra behens. Walta teeweete. Saktis ar Wilku. Smeellu stahstini.

Cefschemmes sinas.

No Nihgas. Senn laitös leelas pilsehtas tau-dis to atsinnufehji par leelu waijadfibu, gahdabt tahdas darba mahjas, fur eelift tahdus zilwekus, kas darbu apnikfufchi, zitteem par nastu ween dsihwo un woi nu deebelidami, woi jagdami tihko no zittu kauschu sweedreem pahrtift, lai gan tee deesgan labbi spehtu paschi jawu deenifschlu pahrtiftlu sagahdabt. Tahdas mahjas nu eeleef tahdus zilwekus, fo par palaidneekeem notwerr un teem te sem stipras usraudfischanas jastrahda tahds darbs, tahdu katris spehji un neweens neteel agral atkal laists wakä, kamehr tas flaidri israhda, ka no jawas kuhtribas pilnigi efsobht ahrstehts un ka nu effohht mahzijees, darbigi

un Deewabihjigi dsihwoht. Schahda mahja tahdus zilwekus neween pee darba teef, bet tohs arri wadda wiffös labbos tilkumös un raugano wiffahm ap-allofchanahm un netillibas ahrsteht. — Arri muhsu Nihgä tahdu palaidigu zilweku naw truktums un ar behdahm Jareds, ka tahdi ikdeenas eet wairumä, wiffai zilweku beedribai par pohstu. Tadeht jau arr fenn deenahm pilsehtas waldineeki un wiffi, kam tuwaku labklahfichana firdi ruhj, sahla us to doh-maht, ka arri te pee mums tahdu darba-mahju warretu eetaifiht. Bet drihs arri to atsinna, ka tahda mahja, kam waijaga labbi leelai buht, makfahchoht dahrgu naudu, — fur nu to sadabbuht? Tapehzi tad usfauza wiffus pilsehtas eefsihwotajus un zilweku draugus, lai, kam rohfa eefpehji, farus artawus samett preefsch tahs tif leelas waijadfibas. Sin-nams, ka schahda usstubbinafichana nebij wis wehjä runnati wahrdi, jo katris patš to atsinna par ne-peezeeschamu waijadfibu un tadeht fanahza nandas 17,000 rubli. Par scho naudu nu gan n-warreja tahdu waijadfihu mahju no jauna usbuhweht, bet kad patlabban trahpijahs pee farkan-daugawas pahredohdams sahds atstahts zulkura jabrikis, kas Nücter lungeem peederreja, un preefschneeki to par derrigu ehlu atradda, tad to par 15,000 rubkeem nopirka. Bet kamehr tahs ehlas nu pehzi waijadfibas pahrebuhweja, isgahja atkal 18,000 rubli, fo pilsehta apnehmahs libdsinaht, tapehzi, ka schis nams pilsehtai paschai par labbu un winnai par peederramu

mantu paleef. To leelako gahdashanu pee scha darba usnehmufehs Ribgas birgeru beedriba un arri nabagu kohpfchanas direkzija. Schi patte birgeru beedriba prahntigus fungus isfubtija us ahrsemehm, lai tur labbi isstaktahs un pahrluhfo, kà tahdas darba-mahjas zittur irr eeriktetas, lai pehz tahs labbatahs preefsch-sihmes arri tē warretu darriht. Irr arr farakstitti ihpafchi liffumi, kà schahda mahja waldama un fo 11tā Dezember 1867 augsta waldischana apstiprinajuse. Tad nu schi mahja stahw gattawa un pagahjuscha fwehtdeenā pulkst. 2 pehz pufsdweenas ar Deewa luhg-fchanahm tikka eefwehtita. Irr nōspreests, ka jau Februar mehnesi schinni mahjā to laddarrifchanas ammatu pee teem apallojuscheem un no taifna zella noklihduscheem zilwefeem schinni mahjā eefahfchoht. Deews augstais patz lai dohd sawu fwehtibu tē klast un lai ar sawu spehtu palihdō, ka isdohdahs wianam par gohdu un zilwezibai par labbu!

No Websterburgas raksta, ka tahs jaunās 100rukta scheines arri buhshoht driht laist klaijumā; us schahm scheinehm effoht Keiserenes Katarinas I. bilde redjama. — Scha gadda 1mā islohfefchanā to Imas leenefchanas usdewu biffetu ta leelaka winnefte, 200,000 rub. effoht peefrittuse kahdam Peh-terburgas gohda-birgerim, wahrdā Terlikow. Ta ohtra winnefte 75,000 rubli effoht muhsu Ribgā atnah-tuse, bet to nesinnam, kam.

No Kownas. Augstais Rungs un Keisers teh-wischlā prahntā walsts wakkara puffes pahrwaldinee-kam peefubtijis desmit tuhstoschus rubtus, fo isdal-liht teem Kownas gubernijas eedsihwotajeem, kam zaur pagahjuschas waffaras fliktu ptaufchanu truh-tums peegahjis.

Ahrsemmes sinnas.

No Englandes raksta, ka Englande no sawahm kolonijahm gan effoht leela cenahfchana, bet tai effoht arr deesgan fo zihnitees ar tahm besgal-ligahm dumposchanahm, kas weenadi ween tur is-zektotees. Indijas seemela puffē jau fenn deenahm atkal irr nemeers un nu atkal Neijehlande, Austra-lijā, kà jau effam dsirdejufchi, tahs mescha kauschu tautas, tee Maori tahdas breefmas pastrahda. Schee pagani ar teem Giropas kolonisteem strahda kà breef-migakee fwehri un wiffu klaiji nopohsta. Ir tahs wehslafahs sinnas to apleezina, ka kolonisti pafchi effoht ta nemeera eefahzeji. No winnu stanstes ef-focht isbehgufchi kahdi apzeetinati Maoru tautas kau-dis un schee tad liffufchi kolonisteem fazzist, ka winni us nekahdu kaunu atreebshchanu nedohmajohht, ja tif winnaus meera liffchoht. Bet kolonisti tā nedarri-jufchi wis, tee tuhlin turrejufchi karra-jakti us teem behgteem, un sinnams, tee mescha kaudis zehlahs pretti un tā tee breefmas un warras-darbi notikka, un nesinn wis, kad wehl beigfees.

No Franzijas. Nemeerigeem Franzuscheem reis atkal regaddijees sawas teizamahs Schaffepoh flintes

isprohweht un flawe atkal, ka effoht ittin derrigt eerohfchi us to, Franzijas lepno asti zelt. Fran-zijas kolonijas walste Alschibrē atkal dumpi pazeh-lufchahs kahdas Arabeschu ziltis, kas, kà fakka, libdō schim wehl nebijufchas padewufchahs Franzijas zep-terim. Schee nebehdneeki, kahdi 3800 wihri us-mahfuschees 1200 Franzuscheem un fahfuschi ne-schehligi kantees; bet Franzuschi ar weiklahm roh-kahm riblojufchi sawas Schaffepoh flintes un cenaid-neeki birruschi kà lappas. — Wehslakas sinnas pah- to stabsta, ka Franzuschu palkawneeks Sonis effoht schinni kauschana few leelu gohdu eemantojis, jo wiasch cenaidneekus nogreesis pafchā tai brihdi, kad schee warrejufchi leelu stabdi un nelaimi kolonijat fakaisht. Cenaidneeku waddons 31mā Janwar wak- karā wiffus tohs pulkus, kas wianam padewufchees, fahauzis kohpā un 1mā Februar ittin agri gahjis tam prett winnu isfubtitam Franzuschu pulkam pretti. Cenaidneekam effoht bijufchi 3000 jahneeki un 800 kahjineeki. Kad palkawneeks Sonis ar sawu pulku bijis stiprā weetā nostahjees, tad kahwufchees libdō pulkst. 11½, kamehr cenaidneekus pawiffam fakah-wufchi un teem 70 nokauti paliffufchi us platscha, bes teem zitteem nokauteem un eewainoteem, to tee behgdami few libdō panehmufchi. Cenaidneeki effoht aisbehgufchi us wakkara puffi, un Franzuschi, kad 3 stundas atpuhtufchees, effoht fahfuschi winneem pakkat dsihtees; bet woi arr panahfuschi, pah- to wehl naw nekahdas sinnas. Franzuschi arr nepa-liffufchi wis bez stahdes, jo teem effoht krittufchi 2 offizeeri un 8 saldati.

Wehl no Franzijas raksta, tahdas sinnas, fo wehl ihsti negrihb tizzeht. Sakka, ka Napoleons ar Wik-toru Emanuelu, Italijas kehninu, fleppeni notaisoht palihdōsbas beedribu tahdā wihjē, ka Italija lai Fran-zijai palihdō Wahzjemmi, ihpafchi Pruhfchus, apfar-roht. Par sawu palihdōsbu Italija dabbuschoht leelu gabbalu no Tihroles semmes un Ohstreiki jeb Au-strija, kas schai beedribā buhshoht par trescho bee-dru, Tihroles weetā dabbuschoht labbu gabbalu no Wahzjemmes. Kà ar pahwesta walsti tad paliffchoht, pah- to nekas neteel peeminnehts. Ohstreikeem, kà fakka, kas nemas nebuhtohht pretti, jo tee labprahht gribbetu sawu fennat pasaudetu Schlesiju atpakkat dabbusht. — Bitti Wahzjemneeki pahrmett Pruhfscheem, ka tee ween effoht wainigi, ka Franzija til skaudiga us Wahzjemmi, jo ta paturroht semmi, kas nemas pee Wahzjemmes nepederroht un ta effoht ta See-met-Schleswiga, fo tal pehz Prahgas meera-derre-fchanas liffuma waijagohht Dahneem atpakkat doht un newis tā — meera-derrefchanas liffumam pretti, to tibscham un ar warru paturreht.

No Italijas. No Rohmas raksta, ka pah-westis effoht grubtā wahjibā faslimmis un lai gan zil spehdami tahs kaites niknumu luhfojohht flehpt, tomehr jau fakaisfotees us tahm grubtibahm, kas zaur pahwesta Pius ta IXta mirschanu warretu iszelttees.

Lai gan wahjfeh buhdams, pahwests tomebr nemitejotees farvus ustizzamohs passubbinabt, lai paleekohf pastahwigi sawa pazeefchanâ. Ar leclu gohdu gan kahda awise effohf pasluddinajuse, kahds pahwestam taggad tas faira-spehks, bet kad labbi to apflattoht, tad arri nomaunohf, ka tur til dumpineeku barri ween effohf lohpa. Winnam effohf pawiffam 16,334 saldati, kas salassijufchees no wiffadabm semmehm; bet ar to winfeh newarretu pastahweht, ja Franzija winnu nepabalstitu.

No Spanias. Nemeera ugguns tur jo deenas jo niknaki hwehlojoht un dauds netruffstoht, ka iszektotees leefmâs, un pagaidu waldischanai weenadi azzis jaturr walkâ. Kâ rahdabs, tad republikanee-fchu un preesteru partejas tahs niknakahts. Tadeht tee prahtigakee nepazeetigi gaida us to turwu buhdamu laiku, kad tee tautas weetneeki, jeb Kortes faees, waldischanas kahrtu nosazzihf. Bet tad wehl buhs kibbeles deesgan, weenâ prahtâ tift pahr to, fo par waldisneeku zelt. Kehnineene Isabella is Barihses us Spaneescheem grahmatu laiduse, fur ta schohs usâizina, lai jel ar winnas lohpa nemmotees Spanija jaunnu buhschanu, tizzibas walku un kauschu swabbadibu eetaiffht. — Kehnineene Isabella arri Barihse pagebroht tahdu gohdu, kahds tai dohts Spanija. Kahdu deen' ta bijuse kahdâ seeweefchu klosteri Deewa-wahrdôs. Laudis tur winnu sweizinajufchi un wiffur zellu dewufchi, bet tas nebijis gan. Projam eedama kehnineene klosteri preekschneezi jaatajuse, kapehz tee laudis preeksch winnas nemettufchees us zetteem, kâ Spanija darroht? Us to preekschneeze atbildejuse, ka Franzija tillai preeksch Deewa zellôs mettotees. Tad kehnineene aigahjuse dusmodamees pahr tahdu dumpigu atbildi.

No Greeku semmes. Ka Greeku semmes kehniensch konferenzenes padohmam peekrittis un ka tadeht ministeri, kas ar to nebijufchi meerâ, no ammata attekfufchees, to jau 4tâ Mri. effam peeminneufchi. Taggad telegrafs neffis schahdas sinas: No Atehes 25. Janwar. Sauni ministeri irr eezelti, kam Belmis par presidenti. No Londones 27tâ Janwar: Greeku semmes kehniensch irr apnehmeees no waldisneeka ammata alsazitees un fataiffjees us aisreisofchanu, ja pawalstneeki buhschoht pretti tam, ka winfeh konferenzenes padohmu peenehmis. No Weterburgas, 28tâ Janwar raksta, ka telegrafs no Atehes 27tâ Janwar atneffis schahdu sinu: Sauni ministeri irr eestahjufchees ammata, kam Belmis par preekschneeku un fchee ministeri to konferenzenes padohmu peenehmufchi. Pehz schahs pehdigas sinas gan warr noprast, ka laikam tahlafas kibbeles wairs nebuhs un ka paliks meers. Konferenzenes leelâ protokolâ tahs wehrâ leekamahs punktës, to no Greeku waldischanas pagehr, irr, ka tai nebuhs pee ta palihdseht woi pafaut, ka 1) winnas walstê fabeedrojabs tahdi kauschu barri, kas taifabs Turku semmei kahdu taunu darriht un 2) ka winnas ohstâs nekahdi fuggi ne-

brunaojabs, kas fataiffjufchees kahdu dumpi isrihkoht augtam sultanam peederrigâs semmës, jeb us kahdu wihfi dumpi pabalstihf. — Tâ tad nu fcho-reis laikam wiffi nemeeri Turku walstê buhs pagalam. Daschas sinas us to aisraida, ka sultanu us tahdu rikfoschanohs effohf passubbinajuse winnas leelaka pahrstahwetaja, Franzija.

Zittos jaunus sinas.

No Nihgas, 30tâ Janwar. Kâ jau ta pagahjuse waffara bij retta waffara, tâ arri schi seema rahdabs sawada. Taggad tillai Janwar mehneffis pee beigahm un jau til dauds deenas no weetas libst leetus tâ, ka daugawas leddus paleel ditti glehws un ja wehl kahdas deenas ilgal tahds laiks paliks, tad jau nebuhtu nekahds brihnumës, ka leddus schltu dohtes us leiju. No augfchpuffes jau telegrafs sinas neffis, ka tur leddus jau isgahjis. Tâ 28tâ Janwar v. 9 no rihta sinajoja no Strihwera muischas: „Schinni nakti leddus schahis eet un libds Jaun-Felgawu daugawa irr walkâ.“ Tai paschâ stundâ sinajoja no Ohgres tâ: „Scheitan un pee Afschilles leddus schahis eet, uhdens zellahs.

— Pagahjufchâ fwehtdeenâ, 26tâ Janwar pulkst. 1 pehz pufdeenas tē Nihgâ Sahna gilbes nammâ ta „Nihgas lohpu aisstahwefchanas beedriba“ turreja sawu gadda fanahkschanu — kâ jau sawâ 4tâ Mri. effam peeminneufchi. Schinni fanahkschanâ isdallija gohda-dahwanas tahdeem deenestneekem, kas ilgus gaddus pee kungeem deeneufchi un tohs winnu apgahdaschanâ ustizzetus lohpus pareisi un zilwezigi lohpuschi. Bes teem lohpu aisstahwefchanas beedribas preekschneekem tē arr bij sapulzeufchees dauds zitti lungi un laudis no wiffadabm kahrtahm. Kad fanahkschee weefi bij apweizinati ar jauku musifhti, fo musifkantu kohris spehleja, tad beedribas presidents isstahstija, kâ schahs beedribas eefahkschahs un kahds tahm peenahkums; un kad arri inscheneeru pal-kawneeks Gôtschel bij runnâjis, ka zilwekam peenahkabs lohpus schehloht kâ tahdus raddijumus, kas arri preekus un schapes juht, tad weens no beedribas preekschneekem, Lemte kungs, nolassija beedribas darboschanahs rehkinu, ar to israhdidams, ka schis zilwezibas darbs arween us preekschu eijoht. Weidschit isdallija tahs gohda-dahwanas 5 deenestneekem. 1) Mikkel Hoffmann, 84 gaddus wezs, deeneja par kutscheri 62 gaddus pee Landraht lunga v. Hagemeister, Gottarda muischâ; 2) Anna Hoffmann, 82 gaddus wezza, deeneja tam pascham lungam 61 gaddus par faimneezi; 3) Lihse Steinblum, 60 gaddus wezza, deeneja 33 gaddus pee rahstlunga Pohlmann un winna wezzakeem Slohtâ; 4) Waf-fili A stratjew 78 gaddus wezs, deeneja 40 gaddus pee daschadeem kungeem par kutscheri; 5) Agnes Markow, 49 gaddus wezza, deeneja 21 gaddus par kalponi un bija kreeta kohpeja pee flimmeem lohpeem. Abbeji pirmee peeminnetee nebij wis at-

nabfufchi, bet preefchneeka lungs fazzija, ka wiinu mahzitajam effoht rakstibts, lai tai pafchâ deenâ fawâ basnizâ no kanzeles to pasluddina, tâpat arri Slohtas mahzitajam effoht rakstibts, lai pasluddina par to kalponi, kas no Slohtas. Teem flabtbuhdameem pasluddinaja, ka tee effoht usnemti schinni beedribâ par beedreem; tad teem pasneedsa beedribas sibmi, gohda-dahwanu no beedribas puffes un no wiinu lunggeem un peesprauda pee kruhtim ihpaschu gohda-fprahbfi par to uszihligu lohpu kohpschanu un tad wiinu galwas aptrohneja ar fudrabotu frohni. Tad wehl Kreemi tikka usrunnati kreewiskâ wallodâ un Latweetei par gohdu turreja latwisku runnu. — Lohti patihkami bij redseht tabdu jauku pagohdinashanu un mehs no firbs wehlejam, ka dauds tabdu deenestneeku atraftohs, kas schabdu gohdu proht izpelniht.

No Sallas muifchas, Kursemme. 21mâ Janwar brauza Jannopeles Keepit mahjas faimneeks Jahn Flaks fawu mahfu un schwahgari us mahtes behrehm luhgt, to dohmaja 25tâ Janwar us muhschigu duffu pawaddiht. Bet zaur Zehlabstattu brauzoht, tas tur atradda fawu schwahgari un zittus pasihstamus preefchâ, fewifchki Jahni Wittowsku no Stukmann muifchas Ptawia mahjahm un scho winsch luhdsja, lai wiina turrenes raddus us tahm behrehm aizinohht. Sinnams, ka nu wiffi reisâ gribbeja braukt; bet kad zaur leetus lihshanu semmes zelsch bij pliks, tad laida pa daugawu ween. Zau bij pag. wezzaka mahjam garram pabraufufchi, kad us reisi pirmais firgs, ar to Wittlowstis brauza, ar abbeem brauzejeem un kammanahm eekritta leddus zaurumâ un pagahja appafsch leddus; bet kad bij tumfch, ka jau wakkara pullft. 7, tad J. Flaks paffat brauzoht, to nemas nemannija un tâpat eebrauza paffat ar wiffu firgu un noslibka. Tikkai no pirmahm kammanahm weens brauzejs pee leddus peekehrees kledsa pehz palihga un laimigi tikka isglahbts. Al tawu nelaimigu deenu! jo turpat pretti ohtrâ puffê tikkai 2 stundas agrak tabdam Krihsburgas faimneekem noslibka firgs ar wiffahm raggawahm. Wan pagasta wezzakais tuhlin apstelleja 60 zilwekus un fanahja nelaimigo raddi un draugi arr', kas 2 deenas publejahs leddu zirsdami un sahgedami, lai warretu noslibtufchohs rohka dabbuht, bet wifs welti. Tikkai weenu firgu ar kammanahm iswilka. — Bija gohda-wihri, tee flihtufchee un tadeht lohti teef noschehloti, ihpaschi no wiinu atstahthahm atraitnehm un bahrineem. Schee wiinu mihtee arri luhds wiffus daug'mallâ dsihwodamus, ja kam gadditohs pawaffarâ tohs lihkus atrast, lai par to dohd sinnu Sallas, woi arri Stukmann pagastu waldischanahm, fur par to kristigu mihslestibu pateizibu un pateizibas algu dabbuhs. Tam Jahn Flakim bija flahbtabbatas grahmata ar dahrgeem naudas rehkinumeem, un bes tam trihs simts rubtki fudr. naudas un fudraba feschas pullstems ar garru fudraba fehdi. A. St.—t.

No Nehwales, 20tâ Janwar. Tê pilsfeht-

neeki eetaifijufchi namnu, fur eelift un apgahdabt tohs behrnus, kas pa celahm aplahrt staiga deedeledami. Tuhlin pirmajâ deenâ, kad namnu atwehra, tikka eewesti 25 behrni un pehz tam ifdeenas tas flaits peewairojees leelaks. Lai gan tee pilsfehtâ peederrigi behrnti tikka atlaisti, tomehr wehl schodeen 50 tē irr preefchâ, wifswairak tahdi, kas masaf nekâ 12 gaddus wezzi, noplifufchi weenâs luppâtâs un netihrumôs, baddu ismehrdeti un nodehdejufchi. Tomehr semmju behrni effoht pahrafi pahreem pilsfehtneeku behrneem, jo tee probtoht laffihht un dseedaht. Tê nu tee behrni teef apgahdati ar wiffu, kas waijadfign un pee darba peekturreti, kamehr isdibbinahs, fur katriis peederr un tad tohs atkal atdohs wiinu wezzakeem un pagasteem.

No Londones raksta 20tâ Jan. (1 Febr.) tâ: Pagahjufchâ neddelâ sinas nabfufchas pahre 49 fuggeem, kas zaur wehtrahm pohstâ gabjufchi un kad fakkaita kohpâ wiffus, kas Janwara mehnesi tâ pohstiti, tad tas istaifa kohpâ 229 fuggus. Wakkar atkal bij leela wehtra un ihpaschi wakkara puffes juhmallâ flahde irr leela. Ko wehtra taupija, to uhdens pluhdi pohstija tâ, ka Plimuddê un wehl zittâs ohstâs pluhdi bij tik leeli, kâ 30 gaddôs narw redseti. Dafchâs pilsfehtâs celas pahrluhdufchas, uhdens speedees nammds eelfchâ un eedfihwotajeem waijadseja ar laiwahm glahbtees no flihtichanas.

Jannakahs sinas.

No Jelgawas, 29. Jan. Pee scha wakkara wehja uhdens leeluppê 4 pehdas augtat pazehlees. — Tai okzionâ, to schejenes damufuggu-beedriba turreja, par to dampfuggi „Mitau“ lihds ar 6 laiwahm un wiffu flahb peederramu, tas Rihgas kohpmanis Aleksander Seel sohlija to leelato tirgu, 15,000 rubkus.

No Kreizburgas, 29. Jan. No wakkar deenas uhdens daugawâ pa pufs pehdu irr zehlees. Daugawas widdu leddus wairak ka pehdu beefs, abbôs krasdôs irr uhdens 3 pehdas plats. Pahribraufchana wehl irr drohscha.

No Pehterburgas. Senata awise pasluddina, ka augsta waldischana nospreeduse, pahratohs saldatus us waku atlaist.

No Bertines, 8. Febr. (27. Jan.). Montenegras firfs Nikolais irr tē eereifojis.

— Tê no Ghtreifu walstes dohta tahda sinna, ka kahds Hannovereeschu students effoht isfuhstibts, ministeru presidenti grahfu Bismarku fleptawa wihse nokaut.

No Madrides, 4. Febr. Stahsta, ka 5 zilweki schinni deenâ tiffchoht ar nahwi noteefati, tapehz, ka tee wainigi pee ta Burgas gubernatora nahwes.

— 6. Febr. Kortes pirmu reis fanahks kohpâ nahlofchâ treschdeenâ, fur tad us to ihsto fanahfchahanu fataifisees.

Dehla feewa.

(Auerbach).

(Statt. N. 1.)

Anzis bij eeraddis, ka feewa deenu no deenas ar wiinu lihwejahs. Turflahb arr truhfums lihds schim schinni mahjâ bija par walbineeku.

Antscham seemâ mas ween bij darbu un winsch tab labpraht pafakkas dsinna, jeb us frohgu aistez-

zeja. Seewa ar fihweſchānu tam pretti turrejahs, bet neko nepanahza. Gefahkumā abbi Rohſites deht nekaunejahs un breeſmigi fihwejahs. Bet Rohſite winneem weenreis fazzija tā: „Mans wihrs irr plaſchā paſaulē, warubht jau nomirris. Kam tad Fuhs laipnigi kohpā nedſihwojat, kamehr wehl pee dſihwiſas effat?“ No ta laika abbi ſaunejahs un fargajahs. Anzis til beeft uſ trohgu wairs negahja un labbaſ mahjā ſtrahdaja un turklaht ar Rohſiti parunnajahs. Saimineeze arri dauds laipnigaka prett nabbadſiti bija. Bet ihpaſchi taſ behrns pawiffam bij pahriwehrtēes. Rohſite to dauds reis luhdja, lai wiinnai ſcho jeb to darroht. Gefahkumā behrns reebigi un nurdedams ween paſlauſija, bet beidſoht Babbe patti no ſewis nahza un Rohſiti praſſija, wai tai ſcho jeb to nebuſchoht darriht. Rohſite turpretti behrnu pahrlauſija un tai pee rehkinafchānas palihdſeja un meldiaus mahzija.

Skohlmeiſtars nahza un fazzija, ka Babbe taggad pee labbaſajahm ſkohlneezehm effoht peeſkaitama.

Tā ſeema pagahja, ahtri un meerigi. Pawaffarā Rohſite mahzijahs kurwus piht. Winna ahtri to ſkunſti apkehra un ar ſaweem weikleem pirſteem itt ſkaiſtus kurwus pinna.

Saimineeze taggad arween to laimi gribbeja teift, ka nabbadſite wiinnu mahjā effoht. Bet Anzihts gudrineeks leedſa, lai tā nerunnajoht. So tad nabbadſite neteiſchoht, kur ta manta effoht. Un to mantu taſ waijagoht dabbuht, jo drihsal jo labbaſ.

Anzis til labb kà ſaimineeze ne retti par ſcho mantu runnaja. Rohſite nefazzija wis, ka tai nekahdas mantas ne-effoht, bet paſmehjahs ween. So wiinna labbi ſinnaja, ka deht mantas zerribas ſaimineeks til labb kà ſaimineeze dauds laipnigaka prett wiinnu bija.

Tannē zeemā laudim maſ ween bij maſkaſ. Sauſi ſarri tadeht augſti tiſka zeeniti un laſſiti. Pee laſſiſchānas darba Anzis Rohſiti tiſſcham beeft uſ reeſta kalnu wedda. So tur, tā wiinſch dohmaja, ta manta laikam bija eerakta. Kaſ ſinn, wai Rohſite wiinnam to weetu nerahdihs. Bet nekā!

Kad tee fauſee ſarri uſ kerri bij uſkrauti, tad Anzis wilka un Rohſite ſtuhma no paſkaſas, tā ka Antſcham ta wilſchāna itt weegla bija.

Zaur meerigaku dſihwi arri Deewa ſwehtiba wairojahs. Bet ta leelaka manta ſinnams katru reis bija taſ mihtais meerinſch, ko wiinnai agrak nemaſ nebij paſinnuſchi. So meers ſilda un barro wairaf ne kà ugguns un maiſe.

Kad ſinna tiſka, ka Babbes mahte mirruſi, tad Rohſite raudadamo behrnu mihti eepreezinaja, kà laikam mahte. Beidſoht nabbadſite fazzija:

„Babbihht, tu mannim weenu leelu mihleſtibu warretu padarriht!“

„Kur tad man buſſchoht eet? Jeb ko darriht?“

„Ne, tewim nekur nebuſchoht eet, bet tewim no

ſchihs deenas manni par „mahti“ buſſchoht faukt. Wai gribbi?“

„Labpraht temi par mahti fauſſchu!“

Rohſite to behrnu butſchoja un no ſchihs deenas Babbite to par mahti ſauza.

Tā Rohſite Antſcha mahjā nu jau gandrihs 7 gaddus dſihwoja.

V.

Ruddens bij klaht.

Pa zektu nahza weens wihrs, leels un plezzigs, ar balteem matteem. Uſ mugguru wiinſch ſmaggu naſtu neſſa. Tee bij iſkapti. Netaktu no Antſcha mahjinās ſawu naſtu nozehla un iſkaptus iſlikka. Lautini peenahza klaht un fazzija, ja par nakti ſchē paleekoht, tad laikam ſcho walkar un riht' dauds pahrdohſchoht. Laudis garram gahja. Wihrs dohmigs un tā kà behdigs pee dahrſa muhrina peeſlebjahs. Winnam til weena aſs bija. Dhtra bij faſeeta.

Paſchulail' trohtſnis atſkanneja, itt kà weens paſs zilweks labbibu kulloht, Antſcha mahjā.

13 gaddus wezza meitene baſſahm kaſjahm tezzeja garram.

Wihrs praſſija, kaſ tur labbibu kulloht?“

„Weena nabbaga atſtahta aſla ſeewa,“ tā meitene.

„Kā tai wahrda?“

„Tai Rohſite wahrda!“ tā meitene.

Wihrs ſtipri ſarahwahs, ſalikka ſawus iſkaptus un Antſcha mahjinai tuwojahs.

Rohſite iſnahza iſ ſchkuhna. Winna laikam bij dſirdejuſi, ka meitene wiinnas wahrdu bij fazzijjuſt un praſſija:

„Kaſ manni aizinajis?“

Wihrs ſtahweja kà ſtaſs un ne dwaſchās newilka. Kad Rohſite nekahdu atbildeſchānu nedabbuja, tad ſchkuhni eegahja un atkal ſahka kult.

Sweſchais naſtu ſewim atkal zehla uſ mugguru un uſ trohgu gahjis praſſija, wai tē warroht kohrteli dabbuht. Sawus iſtaptus wairs ne-iſkrahmeja.

(Uſ preeſſchu beigums.)

Kà Kihneefchi ugguni minnoht Deewam kalpo.

Kihneefcheem irr ihpaſchi ſwehtki, kurrōs wiinnai ugguni minnoht Deewam kalpo. Schee ſwehtki teel ſwinneti meſchā, tahdā plazzi, kur nerohdahs ne kohku, ne kruhmu. Puſſnaktis Deewam par gohdu tē Deewa nams uſtaifhts un ar dauds elku bildehm iſpuſchohts. Preeſſch katra elka degg papilnam ſwoezzu un kwehpinaſchānas ſahku. Ulkeem par atſpirdſinaſchānu wiſſadi putni, kohka augti un ſaldumi teel uppureti, tā arri noſlakteta zuhka un kaſa. Dauds elka kalpu ar to darbojahs, preeſſch bildehm ſemmē meſtees un no tahm iſpraſſiht, kà winneem uſ preeſſchu klaſſchootees.

Preesch elka namma irr leels plazzis un platscha widduzis 50 pehdas aprinkt ar deggoschahm ohglehm irr aplahs wairaf kà pehdu augstumâ. Skattitaji leelem barreem ugguni apstahj. Dashedreis winneem ja-atahbjahs, lai no karstuma netiktu aisaemti. Weenâ platscha puffe atrohdahs galds, ar gattu un ar zittahm uppuru dahwanahm apfrants. Tè arri netrubst to degdamu swezzu un to degdamu swehpinaschanas sahlu. Galda preeschâ stahw preesteris ar bassahm kahjahm un ar neapfegtu galwu, kas ar leelu ahtrumu un uszihhibu sibleschanas perschinas un luhgschanas skaita. Wihram teescham karsts darhs, ugguns un faules karstums preesteri tik leeliski mohza, ka sweedri no peeres pill.

Winsch dseefmas dseed un ar pullstenu swanna. Winsch raggu pubsch un sohbinu wihzina. Winsch burschanas sahles lihds ar sahli un rihju ugguni eemett, ka lai deewi winnu pasargtu. Kad preesteris tahdâ wihse pufstundu isehmojees, tad wehl reis ugguni apstaiga. Beidscht azzis luhgdams uf debbesim pazeldams, winsch taifni eestreen degdamâ ohgles. Winsch pahri lezz weenu un ohtro un trescho reis un tad pasuhd stahw skattitaju palku.

Schinni azzumirli no elka namma atskann leela brehshana.

Jaunektu pulks ar bassahm kahjahm eegahschahs ugguni. Katram kahds swehteklis rohka, jeb elka bilde, jeb pohds ar swehpinaschanas sahlehm, jeb farrohdinsch. Skattitaji isleekahs, itt kà jaunekteem gribboht pretti turretees, winni teem pretti stahjahs un teem luhds, lai ne-eijoht tabtak. Bet jaunektu bars, par to nebehdadams, eegahschahs ugguni un tad atpakkat greschahs. Tâ winni darra 3 reifas. Nu elki un elka rihki teek atpakkat nesti uf elka nammu. Weenam no teem jaunekteem drohschiba sudda. Winsch eekritta ugguni lihds ar wissu deewu, fo uf rohlahm neffa. Jaunektis gan tuhliit pazehlahs un aishwillahs, tâ kà kaunedamees. Bet tas deews par ugguns karstumu nebehdaja un meerigi palikka guktoht. Lailam gan arri no ugguns buhtu aprihts tizzis, ja kahds no teem skattitajeem nabhago deewu nebuhtu iswilzis un glahbis.

Behzak tikfa redschts, ka tik labb preesteris kà arri tee jaunekti zaur ugguni stipri bij apstahdeti.

Kad nu Kihneeschem tahda tizziba, ka skaidreem zilwekeem ugguns nepekerrotees, tad preesteris un jaunekti ar to aishildinajahs, ka winnu firdis wehl deesgan skaidras ne-effoht bijuschas. Bittadi ugguns teem neko nebuhtu darriis. Preesteram tikfa labba malka, ka ugguni bija minnis, tâpat arri teem jaunekteem.

Schi mahnutizziga palauschanahs us mehmeem elkeem muhs atgahdina weenu wezzu wezzas un weenu jaunas derribas wahrdu. Gsaijas 43, 2: „Kad tu zaur ugguni eefi, tad tu nesadegfi un leesma tewi neaisdedsinahs.“ Gbreeru grahmata 11, 33, 34 par tizzibas wihreem teek runnahs, kas „zaur tizzibu ugguns spehku isdsehjuschi.“

Kas uf dsihwo Deewu palaujahs, tam teescham ne pats ugguns karstums newarr skahdi darriht. Bet woi tee nabbagi Kihneeschi nau gauhschi noschehlojami, ka uf mehmeem, nedshweem elkeem palaujahs? Un wai mums, dsihwa Deewa kalpotajeem, nekriht, Kihneeschem un zitteem paganeem to ihsto, dsihwo Deewu pasluddinaht?

Wateefigs notiffums Widsemme.

Lai gan jaw dand un dashedi notiffumi „Mahjas weesâ“ mums par pamahzishanu lassami, lai no swescheem zilwekeem fargajamees, un teem tuhlin netizzam, ka netaptu peewilti, tomehr Deewam seehl muhju stahpâ wehl deesgan tahdu lehttizzigu kauschu atrohdahs, kas fewi azzim redsoht, laischahs no zitteem kauneem zilwekeem peewiltees. To arri redsejim no seha notiffuma, fo faweem tautas brahleem luhdju labbi wehrâ list.

Tai 7tâ November p. g. N. muishas frohgâ atnahza weens isdeenejis saldats, wahrda Pehter Gailis; tas frohdsineekam fazzijis, ka schim darrihchanu deht kahdas deenas turpat japaleefoht. 9tâ November p. g. Pehter Gailis aishahjis us W. mahju pirti, un pee tahs reises eepajinnees ar minnetas mahjas fainneeku un winna diwahm meitahm, no kurrahm ta wezzaka schim tâ patikkufe, ka pehz pahra deenahm tahs meitas wezzakeem winnu few par fewu luhdja, stahstidams, ka schim Pohlôs weena pufsmuischa us renti waldama, un ka winsch ihsten turrigs un baggats wihrs effoht. Saimineeks to dsirdedams, arri bijis meerâ, un kad arri winna fewwa un meita tam naw pretti bijuschas, tad no dsehruschy prezziabas, un nu dsihwojis Pehter Gailis W. mahjâ kà nahkofsch meitas wihrs, ar to wiss labbako ehdinachts un dsirdinachts, un arween no fawas baggatibas stahstidams. Bitti prahitigi zilweli to dsirdedami, un Pehter Gaili jaw no agrakteem laikeem pasihdami, gan fainneekam fazzijuschy, lai winnam netizzoht, jo sehee labbi sinnoht, ka Pehter Gailam neweena pufsmuischa, bet turpretim gan weena fewwa effoht, ar kurru tas tohpâ wairs nedshwojoht, lai gan arri wehl sehkirte ne-effoht. Bet nedj wezzaki, nedj arri meita par to wissu neko neistaijia, fazzidami, ka tahdas runnas skaudibas deht ween tohpohst stahstitas. Pehter Gailis no fawas puffes arri gribbedams parahdiht, ka tahs wallodas tik melli ween effoht, gahjis pee mahzitaja un lizzees usfauktees. Tomehr laudis wehl arween gribbeja bruhiti un sehahs wezzalus pahrrunnahht, lai meitas bruhitganam netizz, jo winsch esfoht wiltneeks ween; bet wiss neko nelihdseja. Jaw reis Pehter Gailis brauzis us Walkas pilssehtu ar fewu bruhiti, drehbes eepirkt; bet tuffchâ pahrnahjis mahjâ, aishildinadamees, ka neko patihkamu newarreis atrast.

Bahra behrus.

(Stat. Nr. 2.)

Tas wihrs, kas Zeelawitei to lelli bij schinkojis un kas winnu uisflubbinaja, lai drohschi spehlejoht, — tas bija tas wihrs, ko krohdsineeze no wiffas firds eenihdeja. Domehr dusmas bij japahrwalda.

Gulleht eeschanas laiks bij klahr un wiffi 3 behrni gabja gulleht. Zeelawite fawu lelli sinnamas lihds nehma.

„Wezs lohps!“ — ta krohdsineeze Tenardinam aufis swilpoja — „ko winsch te nahf nemeeru zelt! Lai juppis winnu rauj! Winsch kruppam leel spehleht! Winsch tam lelli schinko, , kas 10 rublus maks! Dewini welli! Wai te gan kahdas gudribas klahr? Winsch laikam irr traks, schis wezs mulkis!“

„Ko tu muldi?“ — ta krohdsineeks — „Dewim patihfahs, ka ta meita strahda. Winnam atkal patihfahs, ka ta spehle. Ko tur brihnitees? Kad tik ween maks, tad labbi!“

Kahda stunda bij notezzejust. Dee zitti weefi wiffi bij aishgahjuchi. Mubfu wihrs weenumehr us beki sehdeja un neko nesazzija.

Ap pufsnakti Elefants gabja gulleht. Reijneeks nefusteja. Weidsoht krohdsineeks fazzija: „Wai Sums nepatiktahs gulleht eet?“

„Taisniba gan,“ — ta sweschais — „kur irr Suhju stallis?“

„Augsti zeenijams lungs“ — ta krohdsineeks — „es pats Suhjs waddischu.“

Krohdsineeks nehma swezzi, wihrs fawu pakliu un fawu nuhju. Tenardin' winnu wedda ohtra tabsche, wijsflaistaka istaba un tad aishgahja pee feewas.

Kad Elefants krohdsineeku dsirdeja nahkoht, tad apskaitufees tam pretti brehza:

„Tu sinni, ka riht' to kruppi isfweddischu ahra!“ Krohdsineeks meerigi atteiza: „Nu, na! kur tu brauzi? ka wehjsch skreen, ka meets atdurrah.“

Winni wehl drufku parunnajahs un tad swezzi isdsehfa.

Ohtra deena, no pascha rihta, krohdsineeks jau sehdeja pee galda, spalwu rohka, un tam weefam ar nodrikslateem swahrteem rehkinu farasttija; teescham, brihnischligu rehkinu. Par prohwi: weefam bij jamaksa par swezzi un tad wehl fewischki par gaischumu. Patti krohdsineeze brihnijahs.

„To winsch ar to lelli gan pelnijis, ka kreetni maks!“ — ta krohdsineeze — „bet man' bail, ka tik daudj nemakfahs.“

„Gan maksahs!“ ta Tenardin.

Seewa istabu flauzija. Wihrs apkahrt staigaja un fazzija:

„Es 500 rublus esmu parrada.“

„Neaismirsti wis,“ — ta feewa — „ka Zeelawiti

schodeen isgruhdischu us eelu! Tas lellis, kas mannim firdi eh!“

Krohdsineeks fazzija: „Te tas rehkinisch, atdohd to tam wihram.“ Tad winsch isgahja ahra.

Tik ko winsch bij isgahjis, tad weefis eenahza.

Krohdsineeks ais durwim stahweja un luhreja.

„Krohdsineeze, zil Sums esmu parrada?“ Ta weefis.

Krohdsineeze winnam to rehkinu pasneedsa. Winsch to attaisija, bet azzim redsoht us zittahm leetahm dohmaja.

„Krohdsineeze, wai Sums te labbas eenahfschanas?“

„Al ne!“ — ta krohdsineeze — „taggad irr flitri laiki. Un turklahr schi meita mums arri daudj maks.“

„Kurra meita?“

„Nu, ta Zeelawite! Suhjs jau sinnat. Redsat, mehjs sehchlastibu nekahrojam, bet mehjs arri sehchlastibu newarram parahdiht. Un mannim jau paschai 2 meitas. Mannim newaijaga wehl sweschus behrus harroht.“

„Un kad Suhjs no winnas tiktu atpestita?“ ta wihrs.

„No ka atpestiht? No Zeelawites?“

„Ja, gan, no Zeelawites,“ ta wihrs.

Krohdsineeze palikka gauschi preeziga un issauzahs: „Mans mihtais lungs, nemmat winnu, glabbajat winnu, aishweddat winnu, aishneffat winnu, ehdat winnu, dserrat winnu un fwehta jumprawa un wiffi engeli lai Suhjs fwehti!“

„Labbi. Es Zeelawiti fewim lihds nemischu.“

„Teescham? Suhjs winnu aishweddischeet?“

„Ja, es winnu aishweddischu.“

„Tuhlit?“

„Tuhlit. Sauzat to behrnu schurp.“

„Zeelawite!“ ta krohdsineeze brehza.

„Kamehr behrus nahf, es Sums maksaschu. Te Sums ta nauda. Bet zil Suhjs fawas leetas turarat dahrgas. Pascha Parise irr lehtat!“

Wihrs naudu us galdu likka un fazzija, lai Zeelawiti schurp weddoht.

Bet nu peepeschi pats krohdsineeks pagahja klahr un fazzija: „Ta behrna deht man' fewischki ar to lungu jarunna. Gffi tik labba, feewia, un eij drufku ahra!“

Kad abbi weeni paschi bija, tad krohdsineeks weefam luhdja, lai paschschotees. Weefis paschdahs. Krohdsineeks palikka stahwoht.

„Kungs,“ — ta krohdsineeks — „es Sums to teischu. Es to behrnu par daudj mihtaju.“

„Kurru behrnu?“

„Mubfu mihtu Zeelawiti. Wai tad Suhjs negribbat winnu aishweft? Es runnaju flaidru wallobu. Es ar to newarru meerah buht. Es bes ta behrna newarru peetift. Tas gan pilna taisniba, ka winna mums daudj naudas maks un ka mehjs neeffam baggati. Sinnamas, par sahlschm ween

wairaf' kà 100 rubtus esmu tehrejis, kad wianna bij wahja. Bet Deewam par gohdu taf arri kahds mihlestibas darbs jadarra. Wiannai nau ne tehra ne mahtes. Es wiannu esmu audstinajis. Zuhš faprobhat: tas behrns mannim mihšch. Manna feewa irr ahtra, bet wianna to behrnu arri mihko. Redjat, tas irr tã kã muhsu meefigs behrns."

Weefis ar stihwahn azzim us leekuli flattija, bet ne wahrda nefazzija.

(Us preefchu beigumã.)

Balta feeweete.

(Statt. Nr. 5.)

To nu gan warr dohmacht, ar kahdahm dohmahm Indrikis to nahkofschu nakti un deenu pawaddija. Balta feeweete ar fawu nenoseefstigu un behdigu isturrefchanohs tam azzu preefchã stahweja un bai-les kã tur pilli isdohfees, to mohzija bes galla. Wiffu to nahkofschu pehzpufsdenu tas pawaddija gehrbamees un puzedamees us to labbako. Lihds ar faules noreeteschanu winsch steidsahs pahr Rein-uppi us to sinnamu weetu, laiwineeku fagaidiht. Nebija arri ilgi jagaida, kad laiwineeks atkal fawu eerastu meldinu puhšdams us augschu brauza un pehdigi laiwinu uppmallã pee kahda kohla peefehjis us faufas semmes islahpa.

"Nu nahkat man lihds, zeenigs funks;" laiwi-neeks Indrikam usfauza, luhkofim kas noteek."

Abbi wihri nu lahpa pilskalnã us augschu, bes ka tee buhtu weens woi ohtris kahdu wahrdu run-najufchi. Pehdigi laiwineeks apstahjahs un kahdas pasleppenã durwis atwehriš, sahka pa treppehm us augschu dohteas. Kahdas minnutes pa tumfchu zaurumu us augschu rahpdamees, tee atraddahs pee kahdahm leelahm ohsola durwim. Tã nu laiwe-neeks apstahjahs un palluffu us Indriki fazzija: "Effat tif labbi un pagaidat tãpat; es eefschu eefschã un Zuhš tai balta feeweetei peemeldeſchu. Tã runnadams tas eegahja eefschã."

Indrika firds taggad lohiti pufsteja un karsti fweedri tam no peeres krittã. Tahs dohmas: woi nebuhs tãpat no durwim atpattat jagreechahs, bes ka buhtu fawu mehrki panahjis, wianna firdi lohiti bailinaja. Bet us reis wianna firdi jauna zerriba un drohſchiba uslehja. Winsch dsirdeja eefschpufš dur-wim kahdu smaũ, mihligu balſiti runnajam, kas fazzija: "Lai tad nu schoreis arri tã noteek. Sak-kat tam fungam, lai winsch eenahk."

Laiwineeks arri tublin pehz tam isnahja un teiza, ka warroht eefschã ee-eet. Indrikis fwee-drus noslaujijis un ferwi labbi uspriſchojees, tai nesinuamã kambari eegahja.

Pee patumſcha frohnluktera gaismas tur fehdeja jauna feeweete weenu rohku us krehflu atſpeedufe un ohtrã kohles turredama, us furrãhm, kã rah-dijahs, ta nupat kahdu behdu meldinu bija spehle-

juſi. Baltãs drehbãz gehrbuſees winna tur preefch Indrika azzim kã engelihšs israhbijahs, ar nenoseefstibu un behrniſchfigu paſemmibu puſchlohts.

Indriki eerandſidama ta balta feeweete ar rohku metta un rahdija, lai atſeſchotees. Indrikis win-nai arri tublin paſlauſija un wiffu to leelo kam-bari ſawãs azzis nehma. Wiffas istabas lectas bija us to ſmallako taiſitas, bet tahdã buhſchanã eeriffetas, kas weentulibu un behdigu buhſchanu noſthme. Schi kambara ſahnõs leelas glahſchu dur-wis atraddahs, kas no kambara ahtrã us balkoni iſwedda un no kurra arri Indrikis, kã jau dsirde-jam, pirmo reisi to balto feeweetei eerandſija.

"Zuhš effat wehlejuſchees ar manni ko runnahk," tã ta balta feeweete Indriki usrunnaja.

Schee wahrdi Indrika firdi tã ſpeedahs, ka tas tihri kã apstulbohts paliffa, tomehr drohſchu buhſchu ſanehmis, winsch atbildeja: "Sa, tã gan irr."

Indrika balſs trihzeja ſchohs wahrduš ſalkohk, bet tomehr bes kahdas stohmiſchanahs tas tublin tahlaku teiza: "Tas man nebija eefpehjamš ſcho-weetu bes kahdas iſmekleſchanã atſtaht. Kad es no ſcheijeenes buhtu, bes kahdas ſinnãš par Sums, aigahjis, tad nebuhtu meeru atraddis ne deenã, ne nakti. Es gribbu labbat bahrgus wahrduš un pahrmefchanãš dsirdeht, ne ka neſinnãſchanãš ugguni degt. Es zerreju, ka Zuhš mannu drohſchibu man peedohſeet."

"Manni bahrgi wahrdi un pahrmefchanãš, warr tiffai no Zuhſu iſturreſchanahs prett manni zel-tees," balta feeweete us Indrika wahrdeem atbildeja.

"Bet kas tad Zuhš dsinna ſchẽ manni uſmekleht? Es Zuhš nemãš nepaſiſhtu un laikam ſawã muhſchã pirmu reis redſu!"

"Es esmu Indrikis Smutgalwis, ſtudents no B." Indrikis palohzidamees atbildeja. "Es taggad peemahjoju Seltãſwaigſnes trakteeri un esmu nah-zis ſchahs jaukas Reinuppes eeleijas apſkattihk, bet tihri nezerretã wihſẽ man isdewahs, Zuhš ſchẽ us balkona eerandſiht un no ta brihſcha man nebij wairš meers firdi, kamehr dabbuju ar Sums ſatli-tees un kahduš wahrduš runnahk."

"Ak tã ta lecta irr!" balta feeweete lehni un dsitti nopuhšdamees atbildeja.

Schi atbilde, no tahs jaunãš feeweetes luhpahm, Indrika pirmãš dohmas jo labbaki apſtiprinaja, kadeht tas jo wairaf pee winnãš behdigãš buhſchanãš peefehrahs un ar puſſlihds behdigu balſi eefahka atkal tã runnahk: "Man leefahs, ka Zuhš ſcho-weentuligu weetu kahda jaunibãš notiffuma deht effat uſnehmuſchi. Laikam buhs kahda peeminã no pagahjuſchãš mihlestibas?"

Schee isrunnati wahrdi jo wairaf to feeweetei behdigã buhſchanã nogremdinaja un Indrikis to redſedãms jau ſahka noſchehloht, ka ar ſaweem wahrdeem bija wiannu jo wairaf apbehdinajis.

Pehz kahda brihtina ta balta feeweete elpu (dwaſchu)

dsifli wilddama paffuffâ balsi fazzija: „Effat til labbi un nerunnajat wairs no tabs leetas tablatu. Kas weenreis pasuddis, tas irr pasuddis; runnajat labbat par zittahm kaddahm leetahm.“

Indrikis nu newarreja ahtrunâ ne fo fadohmacht, fo warretu tai jaunai beswainigai dwehselei preefschâ teikt. Bet tibri kâ negribboht tas isfauza: „Alf kahdi schee laiki!“

Schis wahrds bij labbâ weetâ un labbâ laika runnahts.

„Ja, tas irr teesa, schee laiki irr noschehlojami laiki!“ feeweete nopuhdamees atbildeja. „Taggad wairs nau ne mihlestiba, ne ustizziba, ne arri kahda pazeetiba pee zilweeem atrohdama. Weens fremt ohtru, un ta nepee-ehdinajama naudas-kahriba, irr pawiffam scho pasauli pahrwahrejusi.“

„Man leekahs, ka Subhs scho taggadeju pasault labbi passihstat,“ Indrikis tohs feeweetes wahrds dsirdebams fazzija.

„Un pawiffam Subhs (wihreeschu) dsimmums irr schinni laika hreesmigi besdeewibâ nogrimmis,“ feeweete tablatu runnaja. „To schi laika wihreeschu firdis irr aminam lihdsigas un tomehr paschi tee gohdajahs par schehligem un taifneem wihreem. Alf zil leela laime irr, weenu wihreeti stary tuhstoscheem atrast, kam pastahwiba un labbi tilkumi firdi atrohdami!“

Schee pehdigi runnati wahrdi Indrika firdi ka gaismina uslehza; winsch dohmaja, ka tee us winnu sifhmejotees.

„Man schi pasaule irr brihnum reebiga paliffusi,“ feeweete attal eesahka runnaht. „Es esmu sawâ ihfâ dsihwibas laika dauds wihreeschus passih mahzizusees, bet weens —“ schè winnas balsi aishwahs un affaras spihdeja tabs runnatajas azzis, kurras ta ar sneegbaltu nehsdogu noslauzija. „Tomehr Deews naw manni arri schinni weentulibâ weenu atstahjis, bet irr kahdi kautini manni usmeklejuschi, kas wairaf wehrts irr ka — — —“

„Ah, a!“ Indrikis attal pee sewis dohmaja. „Schee wahrdi attal us manni, jeb no mannis runnati.“

„Dauds sweschineeki irr scho weetu apmeklejuschi, bet tomehr mas no winneem irr atradduschees, kas mannim, liktenam un behdahm nodohtai, buhtu fo palihdsesjuschi,“ feeweete tablatu runnaja. „Tilkai weens wihreets, kursch tâpat kâ Subhs, irr man sawu wihreescha drohschibu un pastahwigu prahthu rahdijis. Tas irr weens Englandeets, Zahnis Smitt wahrda. Winsch arri bija nahzis, til scho widdu apstattiht, bet mannu likteni dsirdebams, tas jau wairaf mehneschus schè palizzis. Winsch katru neddet weenu reis manni schè apmekle. Es tizzu, ka schowakkar tas attal tè buhs, tad Subhs warresat ar winnu labbi eepasihstees.“

Indrikis to dsirdebams, palitka druszim sewi dohmigs. To Englandeeti schowakkar tè redseht tas pawiffam negribbeja.

Ta balta feeweete, Indrika dohmas labbi nomannidama, attal tã fazzija: Nedohmajeet, zeenigs funks, ka es schè weena patti dsihwodama, nebubtu til dauds mahzizusees, ka warretu daschadahm kahdinafchanahm pretti stahweht. Tadeht nedohmajeet par ueto faunu, kad falku, ka es ar to Zahni Smitt beedribâ stahwu.“

„Ne, ne!“ to es nemaf nedohmaju!“ Indrikis aishbidinajahs. „Man til Subhs liktens gauschi pee firds ferrahs.“

Kamehr Indrikis schohs wahrds runnaja, durwis atwehrahs un leels garfch tehwinsch, ar garru deggoni, pellekeem zindeem rohka, tur cenahza.

„Nahfatween, Smitt funks, tablatu,“ tã feeweete to cenahdamu usskattidama fazzija. „Mehs nupat ar scho kingu par Zums runnajahm un es winnam Subhs labbu prahthu un drohschibu usteizu.“

„Pateizohs par Subhs laipnibu,“ tas cenahdams tehwinsch palohzidamees atbildeja un tabs feeweetes rohku sagrahvis gribbeja butschohht.

Schis darbs Indrikam mas patitka, tadeht tas jau sewi wehlejahs, ka warretu no scheijeenes prohjahm tikt. Winsch redseja, ka tai baltai feeweetei ar to Englandeeti dauds leelaka draudsiba bija, ne kâ ar winnu. Winnam arri jau israhdijahs, kâ ar scho tehwinu ar labbu jau schowakkar wis ne-is-schrischotees. Un riktigi. Balta feeweete pehz kahda brihtina us Indriki pagreesdamees, tã teiza:

„Schis mans jaunais draugs, Smitt funks, irr weens wezzu-laiku zilweks, kas wezzus ceraddumus nesmahde un proht ar winneem arri labbi apceetes. Winsch irr jau schepat pee mannis, pehz wezzu brunne-neeku wihses, ar dascheem spehtotees gahjis.“

„Pateizohs par Subhs pateesigeem wahrdeem.“ Englandeets dsifli palohzidamees fazzija.

(Als preefschu wehl.)

Sakkis ar Wilku.

Wilks. Klau, Sakkiti, wai tad Tu arr nebiji pa wisseem teem garreem swehtkeem pee spohschas swehtku duhschas wai us kahdahm ballehm?

Sakkis. Kã nu ne, duhscha man arween kreetna! Ghdis wai ne-ehdis, turri galwu stahwus us plezzeem! Kad zitteem prahts us maskaradi, wai tad gan kahdam brihnums pahre to, ka man arr reis eegribbejahs baltu-nammu apmekleht; bet — kã man neganti wihlahs! Lassiju isfluddinafchanu, ka balle tilshohht; dohta, bet kas ta par dohschanu, to wehl scho labbu deenu neisprohtu. Laikam tã tas faktams wahrds peeminnâ janemm: „Dohhts dohdamam atdohdahs,“ bet tad jaw katris schhabba-kohpmannis arri warretu leelitees, kã wianna wihnuusi dserschanu dohd. Par sawu naudu pascham wellam warru likt padanzotees, bet fo winsch man par to dohd? Dohd Tu til winnam, wai winsch Tew arr reis fo atdohs?

Wilks. Kalabb ne? Par welsch winsch ne ko nepagehr, ko wellam dohd, to winsch arr atdohd, ja ne wairaf, taf labbaku ruhmi elle pagahdabs. Mans frust'tehws arween tà mehdsch fazzicht: darr' tik wellam labbu, gan winsch Tew ar elli malfabs! Bet stahsti jell, kà tad Tu tai ballé labbi istreezees?

Sakkis. Nu — kà jaw laikam ballé; wallodai wahrdu truhst, wiffu pareisi isticht. Lausehu bij ka spakti fabirruschi, danzoja kà pcestà zits zittam ar elkoni ribbàs stundami, bij ko redseht, bij ko dsirdeht, bij ko fajust, bij ko ehst, bij arr ko smekfeht. Wiffi 5 zilweta prahiti warreja sawu dafku dabbuht, bet kas Tew ko dewa ja pats nestarajahs ko dabbuht? Dascham irr pats gihbons usmahzabs.

Wilks. Tu jaw brisheem arri pa wahzifli plentere, wai tadeht nestinni, ko tre wahrdi apshime: Was bihr par sein lammarmazijohn? Dsirdeju reis kahdu us leddus pee teàtera tà teizam.

Sakkis. Tee wahidi apshime: Kas tè par iluminazijoni jeb apgaismeschanu ar uggneem, bet tahdu wallodu, kà taggad dauds muttès dsird, ne pee pascha Bahbeles tobrna nerunnaja; tomehr ne kas par to, kad tik ween katru reisi to ihstu nosihmeschanu sinn. Dascham us to aplam wehriga galwa un weiziga mehle; wai tas naw riktigi trahpihts ka to, kad lapsa wilkà un wilks aita eeleenoht, par maskarahdi warroht uofaukt?

Wilks. Riktigi gan, bratschka, bet nebe ta gudriba tahli finelta. To jaw muhsu wezstehwi bihbelé usgahjusch, jo jaw fennakòs laikòs ta mohde bijuse, kà leekus gihmus nehaja, ais kurreem besdeewiba, leekuliba, walschliba, blehdiba un wiffadi zittadi netikkumi flehpabs, bet laiki grohsigi, mohdes arri! schòs laikòs pah wilkatscheem tikkai behrnu pasaktàs ween wehl runna, bet leeku gihmju wal-kataji tomehr ne-eet masumà, bet wairumà ween, bet zittadà wihse. Wilks ween neieen aita, bet — — zitti arri, aita arr daschreis wilkà eeleen, un daschas leetas apgreesch rinki un atschgarni isdarrà; weens pats arri ne weens labprabt us maskarahdi negribb eet, eerohschu, beedru, palihgu waijaga, kaut kahdn eemeflu wai fehtmallà mekle atrast. Danzotajam taggad taf wifsmasak kahdu dahmu waijaga, dahmai kruschu=schleipu un pirkstainu zimdinu, duhkahm labba puheteja, puhetjam stipras afnes, pijolei waijaga bafes, bafei dohbas flannas, falleijam ne ween plehschas, bet arri stangas, kas ugguni usturr, mahzitajam fohlmeistera, fohlmeisteram dsedataju. Wai naw teesa, Sakkicht, wezzòs laikòs daschàs leetàs bij zittadi?

Sakkis. Teesa gan, bet Tu man sawà libdsibà aismirfi teikt, ko willam waijaga?

Wilks. Willam — ar stingru mugguras-kawu un labbu gremmolli arri peetiks, tad lai gehgeris tik swilpe garr ihkschka, ja meddijumu dsihwu meschà negribb pameft.

Sakkis. Bet kad klappar=jakti taifa, tad tikpat willam arri wehdera graises useet, ja pee laika krumòs patwehrumu nejanda atrast.

Wilks. Ahu bratschin! Tu jaw pats teizi: ehdis wai ne-ehdis, galwu turr' augschà! Bes duhschas fwehreem tik patt kà zitteem dsihwnekeem bohjà jaect. Prawwi tik duhschu un gaid'nahwi, wifs buhs labbi! Sinnu arr gan, kà gehgereem arr sawa palihga waijaga! waijaga dsinneja, dsinnejeem suamu, funneem rihditaju, rihditajeem tauru, swilpu, klapparu, pilnu duhschu, plattu rihkli, rupju bolst, wesseligu leesu, kreetnus stilbus, labbas tschabkas ar salneem peebahstas.

Sakkis. Rimstees, rimstees reis, ko nu tschab-bina tik garri! Kad tik wakkas buhtu, gan tad pah to dsittaki farunnatumees, bet lai nu schoreis paleek; jakttes jaw plikka laikà dauds nemehds turreht. Us-trinn tik sohbus un apshole tschabbas, warrbuht ka Klappars ar Tschuschu arr jaw johsabs!

Wilks. Tschuschas, Tschuschas, Klapparisch, Laikam Tubs arr atschgarnischi? Negehrbaj'tees kaschokà, Kas wehl willam muggurà!

Sakkis. Teizu Tums arr', to peeminneet; Welti sawus peeschus trinneet! Sacka-zepets brangs — ja, ja, Bet — wehl meschà, ha ha ha!!!
A. A. G. G.

Smeklu stahstini.

„Nih ta stundai selts muttè. „Kaut jel wiina kahdu reis nosplautohs!“ tà ubbags nopuhtabs.

Teateri flais puika peezehlabs no krehfla, lai warretu labbak redseht. Tee, kas pakkà sehdeja, nu nemaš newarreja redseht. Weens sauz: Sehdeetees, es newarru redseht;“ ohtris: „Wai Tuhfu tehws glahsneeks bij?“ bet puika kà nedfird tà nedfird. Pehdigi treschais fakka: „Lai jel winsch stahw; winsch irr fkròhdelihts un gribb taggad atpubstees!“

„Nih ta nahburdsen, woi Tubs jau gulleet?

„Kas Tums kaisch?“

„Man gultà japaleek.““

„Wai flimma effat?“

„Ne, flimma gan ne-effu, bet kad gultà negullu, tad wihrs to tuhlin nefs prohjam, pahrdohd un to naudu nodjerr.““

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.